Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0345

Συνεχείς υβριδικές επιθέσεις της Λευκορωσίας κατά της Λιθουανίας

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με τις συνεχείς υβριδικές επιθέσεις της Λευκορωσίας κατά της Λιθουανίας (2025/3025(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Λευκορωσία, τη Ρωσία και την Ουκρανία,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 29ης Οκτωβρίου 2025, εκ μέρους της ΕΕ, σχετικά με τις υβριδικές ενέργειες της Λευκορωσίας στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, την Τελική Πράξη του Ελσίνκι και τις θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφοι 2 και 4 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία έχει εντείνει τις υβριδικές επιχειρήσεις της κατά της Λιθουανίας, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης μη επανδρωμένων αεροσκαφών και εισβολών με αερόστατα, κυβερνοεπιθέσεων και εκστρατειών παραπληροφόρησης, και εξακολουθεί να εργαλειοποιεί τη μετανάστευση·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ενέργειες αυτές πρέπει να γίνουν κατανοητές στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και της ευρύτερης στρατηγικής της για την αποσταθεροποίηση της ΕΕ και του ΝΑΤΟ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία αποτελεί πλατφόρμα για τις υβριδικές επιχειρήσεις της Ρωσίας κατά της Ευρώπης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξιολογήσεις πληροφοριών και ασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ δείχνουν ότι οι υβριδικές τακτικές της Λευκορωσίας ευθυγραμμίζονται στενά και συμβάλλουν στην ευρύτερη στρατηγική εχθρότητας της Ρωσίας κατά

της ΕΕ και των κρατών μελών της·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 2024, η Λιθουανία έχει καταγράψει εκατοντάδες παραβιάσεις του εναέριου χώρου από αντικείμενα που εκτοξεύτηκαν από τη Λευκορωσία, συμπεριλαμβανομένων μετεωρολογικών αερόστατων, χωρίς καμία εκτόξευση να έχει κοινοποιηθεί στις αεροπορικές αρχές, γεγονός που συνιστά παραβίαση των διεθνών κανόνων ασφάλειας και της λιθουανικής κυριαρχίας·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εισβολές αυτές, μεταξύ άλλων κοντά στους αερολιμένες του Βίλνιους και του Καούνας, θέτουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές, υπονομεύουν την ασφάλεια και διαταράσσουν την πολιτική αεροπορία, έχουν ήδη προκαλέσει το κλείσιμο 19 αερολιμένων και έχουν επηρεάσει εκατοντάδες πτήσεις και δεκάδες χιλιάδες επιβάτες, προκαλώντας σημαντικές οικονομικές απώλειες·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λιθουανικές αρχές έχουν αναφέρει σημαντική κλιμάκωση των υβριδικών δραστηριοτήτων που προέρχονται από τη Λευκορωσία, έχοντας εντοπίσει τρία αερόστατα το 2023, 184 το 2024 και περίπου 700 αερόστατα και 200 εισβολές δρόνων το 2025·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λιθουανικές υπηρεσίες ασφαλείας έχουν ανακτήσει θραύσματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και αερόστατων, τα οποία υποδηλώνουν ελεγχόμενη ανάπτυξη, καθώς και την παρουσία ηλεκτρονικών συστημάτων και, σε μία περίπτωση, εκρηκτικών υλικών επί των οχημάτων·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την απόφαση της Λιθουανίας να κλείσει προσωρινά τα σύνορά της με τη Λευκορωσία, οι de facto αρχές της Λευκορωσίας έχουν εμπλακεί σε οικονομικό εξαναγκασμό δεσμεύοντας ευρωπαϊκά φορτηγά οχήματα, απειλώντας την κατάσχεσή τους και εμποδίζοντας το νόμιμο διασυνοριακό εμπόριο·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 2021, η Λευκορωσία εργαλειοποιεί συστηματικά τη μετανάστευση, κατευθύνοντας αντικανονικούς μετανάστες προς τα λιθουανικά σύνορα ως στρατηγική εσκεμμένης αποσταθεροποίησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, συνολικά, τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη και οι εισβολές αερόστατων, οι εκστρατείες παραπληροφόρησης και η πίεση στα σύνορα αποτελούν πρότυπο συντονισμένης υβριδικής επίθεσης κατά της Λιθουανίας και της ΕΕ·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 9 Δεκεμβρίου 2025, μετά την αύξηση των αερόστατων που εκτοξεύτηκαν από τη Λευκορωσία, η Λιθουανία κήρυξε εθνική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και επέτρεψε την κατάρριψη μη επανδρωμένων εναέριων αντικειμένων·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία έχει προσπαθήσει να μεταθέσει τις ευθύνες της, κατηγορεί ψευδώς τη Λιθουανία για

κατασκοπεία και κατασκευάζει αποδεικτικά στοιχεία, αντικατοπτρίζοντας καθιερωμένες ρωσικές τακτικές πληροφοριακού πολέμου με στόχο τη διάβρωση της εμπιστοσύνης του κοινού και τη μετάθεση ευθυνών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιμετώπιση τέτοιων δράσεων απαιτεί συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ και ΝΑΤΟ·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία διατηρεί ολοένα και στενότερη συνεργασία με τη Ρωσία, καθώς και εξάρτηση από αυτήν, στον στρατιωτικό τομέα και τον τομέα των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων κοινών δομών αεράμυνας, της μεταφοράς τεχνολογίας σε συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και συντονισμένων υβριδικών επιχειρήσεων που στοχεύουν κράτη μέλη της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι υβριδικές επιθέσεις εξυπηρετούν τα στρατηγικά συμφέροντα του Κρεμλίνου, δοκιμάζοντας συστήματα αεράμυνας και ανίχνευσης, διερευνώντας τα κατώτατα όρια αντίδρασης και υπονομεύοντας τη συνοχή του ΝΑΤΟ και της ΕΕ·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανατολική πτέρυγα της ΕΕ αποτελεί στρατηγική περιοχή για τη συνολική ασφάλεια της Ευρώπης και, επομένως, απαιτεί ενίσχυση των υποδομών και των δυνατοτήτων επιτήρησης, καθώς και μηχανισμούς ταχείας ενίσχυσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εμπειρία της Λιθουανίας καταδεικνύει την επείγουσα ανάγκη για συντονισμένη ενωσιακή δράση, αποτελεσματικές και καινοτόμες ικανότητες καταπολέμησης των μηΕΑ, τεχνολογίες προστασίας των συνόρων και ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανακοίνωση «Διαφύλαξη της ειρήνης — Χάρτης πορείας για την αμυντική ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030» επισημαίνει την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την άμυνα εναντίον δρόνων και το παρατηρητήριο ανατολικών συνόρων ως τις πρωτοβουλίες που θα πρέπει να δρομολογηθούν πρώτες·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΗΠΑ αποφάσισαν να άρουν ορισμένες κυρώσεις κατά της Λευκορωσίας χωρίς προηγούμενο συντονισμό με την ΕΕ·

1. καταδικάζει απερίφραστα τις συνεχιζόμενες υβριδικές επιθέσεις της Λευκορωσίας κατά της Λιθουανίας και, επομένως, κατά της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εισβολών μη επανδρωμένων αεροσκαφών και αερόστατων, της εργαλειοποιημένης μετανάστευσης, του οικονομικού εξαναγκασμού, των επιχειρήσεων παράνομης διακίνησης, των στρατιωτικών προκλήσεων, των κυβερνοεπιθέσεων και της κρατικά χρηματοδοτούμενης παραπληροφόρησης· θεωρεί ότι οι επιθέσεις αυτές είναι εσκεμμένες, συντονισμένες και εχθρικές και αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής υπό την καθοδήγηση της Ρωσίας για την υπονόμευση της ΕΕ, των κυβερνήσεων των κρατών μελών και του ΝΑΤΟ·

2. καταδικάζει τα αντίποινα που άσκησε το καθεστώς Lukashenka κατά της Λιθουανίας, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης κράτησης και του εκφοβισμού φορέων εκμετάλλευσης εμπορευματικών μεταφορών της ΕΕ, τα οποία συνιστούν πράξεις εξαναγκασμού που στρέφονται κατά κράτους μέλους της ΕΕ·

3. εκφράζει την πλήρη αλληλεγγύη του προς τη Λιθουανία και άλλα κράτη μέλη που αποτελούν στόχο λευκορωσικών υβριδικών επιθέσεων· επαναλαμβάνει ότι οι απειλές για την ασφάλεια ενός κράτους μέλους επηρεάζουν την ΕΕ στο σύνολό της και απαιτούν ενιαία αντίδραση·

4. ζητεί από τη Λευκορωσία να σταματήσει αμέσως όλες τις υβριδικές επιθέσεις κατά της Λιθουανίας και άλλων κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων της εκτόξευσης μη επανδρωμένων συσκευών, του λαθρεμπορίου, του υποστηριζόμενου από το καθεστώς οργανωμένου εγκλήματος, της παραπληροφόρησης, του οικονομικού εξαναγκασμού, της στρατολόγησης από υπηρεσίες πληροφοριών και της εργαλειοποίησης της μετανάστευσης, καθώς και να απελευθερώσει αμέσως όλους τους Ευρωπαίους μεταφορείς και τα περιουσιακά τους στοιχεία, να τους αποζημιώσει για τυχόν οικονομικές απώλειες και να διασφαλίσει την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας και της διέλευσης των συνόρων· καταδικάζει το καθεστώς Lukashenka για την υποκίνηση πράξεων δολιοφθοράς και άλλων εχθρικών ενεργειών κατά της Λιθουανίας και άλλων κρατών μελών της ΕΕ, την παροχή επιχειρησιακής στήριξης για τις πράξεις αυτές και την παροχή ασφαλούς καταφυγίου στους δράστες, όπως αποδεικνύεται από την πρόσφατη έκρηξη σε σιδηροδρομικές γραμμές στην Πολωνία και από την παροχή καταφυγίου στους δράστες της δολοφονίας του Πολωνού στρατιώτη Mateusz Sitek, ο οποίος σκοτώθηκε στα σύνορα Πολωνίας–Λευκορωσίας· ζητεί την άμεση παύση αυτών των εχθρικών ενεργειών και την παράδοση των υπευθύνων για τα προαναφερθέντα σοβαρά εγκλήματα στις αρχές επιβολής του νόμου·

5. υποστηρίζει πλήρως το δικαίωμα της Λιθουανίας να λαμβάνει αναλογικά μέτρα κατά τυχόν επιθέσεων για την προστασία της κυριαρχίας, της δημόσιας τάξης και της ασφάλειας της αεροπορίας της, συμπεριλαμβανομένης της αναχαίτισης ή της εξουδετέρωσης μη επανδρωμένων εναέριων αντικειμένων που προέρχονται από τη Λευκορωσία·

6. αποδοκιμάζει την έλλειψη συντονισμού όσον αφορά τη μερική άρση των κυρώσεων των Ηνωμένων Πολιτειών κατά της Λευκορωσίας στις 13 Δεκεμβρίου 2025, καθώς υπονομεύει την αλληλεγγύη και τη συλλογική στήριξη προς τα μέλη της ΕΕ και του ΝΑΤΟ που αποτελούν στόχο των υβριδικών επιθέσεων της Λευκορωσίας· τονίζει ότι οι δηλώσεις του ειδικού απεσταλμένου των ΗΠΑ στη Λευκορωσία σχετικά με τις διαβεβαιώσεις από τις de facto αρχές της Λευκορωσίας πως οι εκτοξεύσεις αερόστατων θα σταματήσουν,

αποτελούν ένδειξη αναγνώρισης ευθύνης και είναι σημαντικές για τη θεμελίωση της ευθύνης κράτους βάσει του διεθνούς δικαίου·

7. επαναλαμβάνει ότι δεν αναγνωρίζει τον Aliaksandr Lukashenka ως νόμιμο πρόεδρο της Λευκορωσίας· τονίζει ότι οποιαδήποτε επανεξέταση των κυρώσεων της ΕΕ κατά της Λευκορωσίας ή η συνεργασία με αυτήν πρέπει να εξαρτάται αυστηρά από την πραγματοποίηση διαρκούς, επαληθεύσιμης και μη αναστρέψιμης συστημικής αλλαγής από τη Λευκορωσία, συμπεριλαμβανομένης της απελευθέρωσης των περισσότερων από 1 100 εναπομεινάντων πολιτικών κρατουμένων· ζητεί αλληλεγγύη για την αντιμετώπιση των απειλών που θέτει το καθεστώς Lukashenka, ιδίως μέσω της ενορχηστρωμένης από το κράτος εργαλειοποίησης της μετανάστευσης· καταδικάζει απερίφραστα τη χρήση της μετανάστευσης από τις de facto αρχές της Λευκορωσίας για πολιτικούς σκοπούς·

8. ζητεί βαθύτερη συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ στον τομέα των πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια του εναέριου χώρου και την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών· ζητεί να ενισχυθεί η συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ για την επιτήρηση του εναέριου χώρου της Λιθουανίας, μεταξύ άλλων με ενοποιημένα πρωτόκολλα ταξινόμησης συμβάντων, βελτιωμένες πτήσεις εναέριας αστυνόμευσης και συντονισμένες αντιδράσεις σε εισβολές αερόστατων ή μη επανδρωμένων αεροσκαφών· υπογραμμίζει την ανάγκη για τακτικές κοινές ασκήσεις που να προσομοιώνουν υβριδικές εναέριες απειλές· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την ταχεία διασυνοριακή κινητικότητα των στρατιωτικών μέσων και των μέσων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων αεράμυνας και αναχαίτισης των μη επανδρωμένων αεροσκαφών, για τη στήριξη της Λιθουανίας·

9. καλεί τα κράτη μέλη και τους συμμάχους του ΝΑΤΟ να επαναξιολογήσουν τα υφιστάμενα στρατηγικά και επιχειρησιακά πλαίσια για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, με σκοπό την ενίσχυση της αποτροπής, της ετοιμότητας και της έγκαιρης αντίδρασης, μεταβαίνοντας από μια προσέγγιση αντίδρασης στην προορατική αποτροπή·

10. τονίζει ότι η προστασία και η ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών μεταφορών και αερομεταφορών, πρέπει να ενσωματωθούν διαρθρωτικά και να χρηματοδοτηθούν επαρκώς στο επόμενο ΠΔΠ·

11. ζητεί να στηριχθεί από την Επιτροπή και τον Frontex, με πλήρη σεβασμό της εντολής του, η ενίσχυση της επιτήρησης των συνόρων και του εναέριου χώρου της Λιθουανίας μέσω της χρήσης πρόσθετων αισθητήρων, αεροσκαφών περιπολίας, κινητών μονάδων αναχαίτισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών και ανάλυσης απειλών σε πραγματικό χρόνο· σημειώνει ότι οι υβριδικές τακτικές της Λευκορωσίας αποκαλύπτουν διαρθρωτικά τρωτά σημεία που

απαιτούν τη συλλογική αντιμετώπιση από μεριάς ΕΕ· εκφράζει την ικανοποίησή του για την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την άμυνα εναντίον δρόνων ως εμβληματικό ευρωπαϊκό έργο για τον εντοπισμό, την παρακολούθηση και την αντιμετώπιση εχθρικών μη επανδρωμένων εναέριων συστημάτων· χαιρετίζει το προτεινόμενο παρατηρητήριο ανατολικών συνόρων, με στόχο την ενσωμάτωση ικανοτήτων αεράμυνας και αναχαίτισης δρόνων στην επίγεια και θαλάσσια ασφάλεια στις περιοχές της Βαλτικής και του Εύξεινου Πόντου· ζητεί από την Επιτροπή να προετοιμάσει μέτρα για την προστασία των υποδομών του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και να διασφαλίσει τη συνέχεια των διευρωπαϊκών υπηρεσιών μεταφορών έναντι μελλοντικών υβριδικών επιθέσεων· συνιστά, επομένως, την ταχεία υλοποίηση αυτών των σχεδίων·

12. ζητεί εντονότερη συνεργασία ΕΕ-Ουκρανίας όσον αφορά τις τεχνολογίες δρόνων, τα συστήματα αναχαίτισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών, την προστασία στον κυβερνοχώρο και την ανθεκτικότητα έναντι υβριδικών απειλών, αναγνωρίζοντας την εμπειρογνωσία της Ουκρανίας ως στρατηγικά πολύτιμη για την ασφάλεια της ΕΕ·

13. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσφατη έγκριση ενός νέου κριτηρίου κυρώσεων που καλύπτει τις υβριδικές επιθέσεις κατά κρατών μελών· καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει πρόσθετες στοχευμένες κυρώσεις κατά Λευκορώσων αξιωματούχων, κρατικών και ιδιωτικών οντοτήτων και ατόμων που συμμετέχουν στην παραγωγή και ανάπτυξη μη επανδρωμένων αεροσκαφών και σε όλες τις άλλες υβριδικές επιχειρήσεις οι οποίες στοχεύουν κρίσιμες υποδομές, οικονομικές δραστηριότητες και δημοκρατικούς θεσμούς· καλεί το Συμβούλιο να λάβει περαιτέρω τομεακά μέτρα κατά της Λευκορωσίας, συμπεριλαμβανομένων εκτεταμένων περιορισμών στον τομέα των αερομεταφορών και στον χρηματοπιστωτικό τομέα, πρόσθετων απαγορεύσεων εισαγωγών και επενδύσεων, ευρύτερων απαγορεύσεων παροχής υπηρεσιών, περιορισμών στην πρόσβαση σε ρόλους διακυβέρνησης σε ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας και απαγορεύσεων αποδοχής δωρεών από τις de facto αρχές της Λευκορωσίας και δημόσιες οντότητες·

14. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να επιδιώξουν τη διεθνή λογοδοσία για τις ενέργειες της Λευκορωσίας, συμπεριλαμβανομένων των απειλών κατά της πολιτικής αεροπορίας, της παράνομης κράτησης φορέων εκμετάλλευσης εμπορευματικών μεταφορών της ΕΕ και της διακρατικής καταστολής των Λευκορώσων που διαμένουν σε κράτη μέλη της ΕΕ, και να θέσουν τα ζητήματα αυτά στα σχετικά διεθνή φόρα·

15. καλεί επιτακτικά το Συμβούλιο να ενσωματώσει προτεραιότητες για την ασφάλεια των ανατολικών συνόρων στο επόμενο ΠΔΠ, διασφαλίζοντας συνεχείς επενδύσεις της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των

κρίσιμων υποδομών, της στρατιωτικής κινητικότητας και των αμυντικών τεχνολογιών της ΕΕ·

16. απορρίπτει την παραπληροφόρηση της Λευκορωσίας που διαδίδει κατασκευασμένα αποδεικτικά στοιχεία ή ισχυρίζεται κατασκοπεία· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη στρατηγική επικοινωνία, να αντιμετωπίσουν την παραπληροφόρηση, να αποδώσουν δημοσίως εχθρικές πράξεις και να εφαρμόσουν τις συστάσεις που περιέχονται στην έκθεση Niinistö, προκειμένου να οικοδομηθεί κοινωνική ανθεκτικότητα·

17. καλεί τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ιδίως τους οδικούς μεταφορείς, να επαναξιολογήσουν τους κινδύνους για την ασφάλεια που συνδέονται με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στη Λευκορωσία και να λάβουν κατάλληλα προστατευτικά μέτρα·

18. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, τα κράτη μέλη, το ΝΑΤΟ, τον ΟΗΕ και τις de facto αρχές της Λευκορωσίας.